

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 16. Ludi sæculares celebrantur in Hispanorum urbibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

lestem Jerusalem placidè evocare. In ultimo agone rogatus num libens moreretur: *Quidni*, inquit, *si mors est ad vitam aeternam via?* atque hæc fuit ultima vox morientis.

CAPUT XV.

In aliis Collegiis res geitæ narrantur.

Excursio ad Planos.

Pertinax castigatur.

Mulier in peccato mortua.

Liberalitas Cælii responsa.

Francisci Gonzales Pachoni vocatio.

Pueri exemplum nitidum.

Maria Virgo suspensum impendit.

CAPUT XVI.

Ludi seculares celebrantur in Hispanorū urbibus.

Legitimè.

AB Riocensibus Sociis ad Planos fructuosè excursum est. Plani in minimè ardua montium juga: extremam corporum egestatem patiuntur, vix eorum aliqui tuguria habent, sub diò, aut in antris passim vivunt. Animarum indigèntia periculosior illis, quàm corporum est: nam antequam Didacus Boroa eò Socios mitteret, quinque integris annis Sacrorum subsidio cauerant. Ex inculto hoc & verpibus horrente solo, multi lætæ segetis manipuli collecti sunt, adhibitâ gnaviter sacramentorum falce. Ex excursoribus unus accersitum miserat Indum hominem è tuguriolo aliquantum distante, ut cum Divinorum mysteriorum participem faceret: venit ille, sed nescio quâ de causâ, benè monenti reluctans, eò unde venerat cum peccatorum pondere rediit, in reditu equus, quo vehebatur, ac si continuati ponderis impatiens esset, infessorem excussit, quo casu miser sibi brachia & cura fregit, exemplo docturus periculosum esse contra Dei, per suos præcones vocantis, stimulos calcitrare. Gravior etiam fuit Indæ mulieris casus, quæ postquam turpissimis libidinibus diu fræna laxasset, nec se sineret aut conscientiæ mortificatione, aut cælesti per verbi Divini præcones admonitione, ab effræni cursu sisti, tandem in ipsa peccati turpissima actione vitâ derepentè privata est; sceleris conficior ad meliora converso. In Collegio Boni-aëris Rector injunxerat, ut toties quoties aliquid opis egeni flagitarent, illic præberetur, nullique oleum, vinum & triticum denegaretur. Quam liberalitatem rependit Deus novis beneficiis: nam cum ex continuis largitionibus oleum, vinum, & triticum deficere cepissent, movit quorundam civium animos, ut tantum earum rerum ad Collegium mitterent, quantum œconomicis rationibus novisque largitionibus sufficeret. Quibus accessit donatio novem millium aureorum facta ab Francisco Gonzales Pachono, paulò antè mortem in Societatem nostram recepto. In hoc portu, uti in universis hujus Provinciæ sedibus factitatur, solent Socii, maximi Jejunii tempore ingruente nocte, narratione alicujus patheticæ historiæ animos auditorum ad Dei timorem & voluntariam castigationem aliumve pium affectum excitare; cui rei, curiositate magis, quàm pietate ductus, cum interfuisset vir primarius, vidissetque puerum sexennio minorem, & alterum septennio non majorem, humeros suos flagellis scarificasse, non pueriliter: ita per-motus est, ut assereret se sine pudore ferre non posse, pueros sexennes in innocentes humeros tam severè animadvertere, improbamque ipse cutem genialiter curare; ex eoque ad severiora converti cepit. Ibidem suspendio ærumnosissimæ vitæ, quam ducebat, finem querere destinabat non-nemo, & jam resti collum innodârat, quando derepentè è loco, in quo violentam mortem sibi machinabatur, deturbatus, vidit ponè se Dei Matrem, cui quotidie corollam ex rosario piè innectebat; eoque spectaculo recreatus, à proposito cessavit, & conceptum crimen apud nos purgatum venit. Sed ab nimium scriis lubet tantisper animam avertere, & spectaculo ludorum pro instauratione primi nostræ Societatis sæculi institutorum tantisper accommodare.

atque

atque sine additamento binarii centenarium celebrasse dicemur, non quidem parum cum Romamajestate, non tanto sumptu quanto Hispania, minori ingenio & alacritate quam Gallia, jejuniùs quam Germania, minus eruditè quam Belgium; sed non minori pietate, non frigidiori voluntate, nec conatu disparti. Corduba, Provinciae caput, octonos dies lucem Divo Ignatio sacram subsequentes celebrando centenariò elegit, civibus propensissimis animis operas & apparatus conferentibus. Solemnis supplicantium ordo per plateas Holofericis vestibus, arcubus triumphalibus, & altaribus opiparis exornatas, processit. Concio habita ab Illustrissimo Tucumanensi Episcopo docta, & tota in laudem Societatis concinnata. Ex arte vibrati ignes. Columna in concursu quatuor platearum Divo Ignatio erecta, ex qua ipse cannâ missili ignem artificiosè in remotam hydram gigantemque ejaculabatur, pullulantem hæresim, & infidelitatem ab ipso victam docebat. Interloquutores in scenam producti. Festis ignibus coronata turris: ludi equestres instituti. Nec infima laus ingeniorum fuit, Orationibus & Poëmatibus nostræ Societatis laudes decantantium; quæ post sæculum, integra dicta est; quia ut juventus aquilæ toties renovata, in senio incorrupta, quia putrida membra semper resecurat. Ideò in ore omnium maxima, quia professâ est semper se esse minimam. Toti mundo nota, quia latere semper voluerat. Post infinita prælia victrix, quia bella Domini semper pugnaverat. Eò vegetior, quò proprii sanguinis prodiga magis. Eò doctior, quò liberaliùs doctrinam profuderat. Eò honoratior, quò constantiùs omnes honores respuerat. Hæreticorum terror, quia amica veritatis. Barbarorum amor, quia magistra humanitatis. Dæmonum odium, quia prædatrix animarum: & alia id genus Societatis singulares res complectentia. Collegium Boni-aëris etiam supplicationem instituit, qualis illo loco nulla antè nec cultu frequentia ve hominum, nec pietatis religionisque specie visa unquam est celebrior. Et quia Societas nostra à Christi Corporis veneratione sumpsit incrementum, in hujus honorem ludi facti sunt, in quibus nihil ad apparatus desideratum est. Currus musci & triumphales per urbem ducti. Inter res ingeniosissimæ inventionis productas, una omnem expectationem superavit. Pueri primæ Litteraturæ candidati, per decades distributi, Gigantomacho dæmoni ludibundè insultabant, fractas ipsius vires ab Divo Ignatio & ejus successoribus dictitantes. Idem præstabant Indi & Æthiopes circum specie ferocissimum dæmonem saltitantes, & ope Societatis imbellem factum concinentes. Nec alia Collegia officio suo defuere, quæque pro se amorem erga Matrem suam ostendere conantia. Quin & sedes apud Indos positæ pro modulo sæculum nostrum celebrarunt.

DIVI Francisci Xaverii colonia ad Urvaicam posita festivitati dedit initium. Evocati ex omnibus Paranae & Urvaicæ oppidis Socii, & oppidorum primores, variis hilariorum imitamentis excepti sunt. Profestum celebre fuit decantatis melodicè vespers; nox ignibus festivis claruit. Dies arcus triumphales, altaria extemporalia, multi generis choreas, & ludicras exercitationes ingeniosâ varietate vidit. Sacro-sancta Eucharistia diu sub umbellâ exposita patuit. Latine & Guarane declamatum planè eleganter. Pomeridiano tempore Mbotoreenses advenæ comicam scenam dederunt, in quam Mamaluci consilia de depopulatione faciendâ agentes, actu præliantes, ignominiosè cæsi, fugati, punitique induci sunt. Interjecto tempore altera ad Urvaicam Societatis colonia, pro centenariò nostro ornando, coram iisdem utriusque fluminis advenis, multa exhibuit lætitiæ singularis signa, inter quæ sexcentos omninò arcus, quales in triumphis fieri solent, excitavit, & ex hemicielis res omnis generis in gratitudinis symbolum appenderrunt. Ad Paranam: eadem fuit Neophytorum erga Societatem institutricem suam gratitudo, coram evocatis Patribus & Indis ex variis oppidis, armilustrium institutum est. Chorea à militibus habitæ, quorum singuli litteras singulas nominis Ignatii in clypeo præferentes, præcogitatâ felicitate anagrammaticè ejusdem titulos efficiebant. Post alia multa, sub noctem pugna navalis prælucentibus innumeris facibus exhibita, celebritatem inibi terminavit. Suam paulò post inchoavit

Corduba
præis exem-
plo.

Societatis
encomia.

Collegii Bo-
ni-aëris pia
exercitia.

CAPUT
XVII.
Ab Indis So-
cietatis pri-
mum sæcu-
lum etiam
exornatum.

In S. Xaverii
oppido.

Et aliis.

Hispania.